

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ ALANI
37-72 AY (3-6 YAŞ) OYUN ODASI
KURS PROGRAMI

Ankara, 2020

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI.....	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI	2
PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAMIN KREDİSİ	7
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	10
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ	13
BELGELENDİRME.....	17

PROGRAMIN ADI

37-72 Ay (3-6 Yaş) Oyun Odası

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
2. 10 Temmuz 2018 Tarihli ve 30474 Sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi,
3. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete' de Yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
4. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. Talim ve Terbiye Kurulunun 09.09.2013 tarihli ve 132 sayılı kararı ile kabul edilen Okul Öncesi Eğitim Programı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Ebeveyni yaygın eğitim kurs programlarından herhangi birine kayıtlı olan 37-72 ay aralığında çocuklar.
2. Sınıf kontenjanının dolmaması halinde yaygın eğitim kurs programına kayıtlı olmayan anne-babaların çocukları da kayıt yaptırabilir.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler;

1. Talim ve Terbiye Kurulunca yayınlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre atanan Çocuk Gelişimi ve Eğitimi veya Okul Öncesi Alanı öğretmeni olarak atananlar,
2. Öğretmen bulunamaması hâlinde bu alanlara öğretmen olarak atanacak nitelikte olanlar,
3. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Okul Öncesi Alanlarına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
4. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Okul Öncesi Alanlarına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları / fakülte mezunları,

5. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi ile ilgili ön lisans programlarından mezun olup alanında en az bir yıllık meslek deneyimi olduğunu belgelendirenler,
6. Mesleki ve Teknik eğitim veren ortaöğretim çocuk gelişimi ve eğitimi alanı mezunu veya bu alanda asgari 4.seviyede eğitim almış olanlardan en az üç yıllık mesleki deneyime sahip olduğunu belgelendirenler.

PROGRAMIN AMAÇLARI

37-72 Ay (3-6 Yaş) Oyun Odası Kurs Programını tamamlayan bireyin;

1. Tüm gelişim alanlarında kendini geliştirmesi,
2. Matematiğin yaşam içerisindeki gerekliliğini ve önemini kavraması,
3. İletişim ve etkileşim becerilerini geliştirmesi,
4. ilköğretime geçişinin kolaylaşması ve hazır bulunuşluluk düzeyinin artması,
5. Yaratıcılığının gelişmesi,
6. Zihinsel becerilerinin gelişmesi,
7. Kurallara uymayı, işbirliğini, yardımlaşma ve paylaşmayı öğrenmesi,
8. Türkçeyi doğru ve güzel konuşması,
9. Sorunları kavraması, sorumluluk duygusu kazanması,
10. Özbakım becerisini kazanması

amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

37-72 Ay (3-6) oyun odası programının amacı Hayat boyu öğrenme kurumlarına eğitim için başvuran anne-babaların çocukları için ortak bir eğitim ortamı oluşturmaktır.

A. Eğitim ortamı

Bu kurs programı hayat boyu öğrenme kurumları bünyesinde; Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programına uygun olarak standart okul öncesi ortamların düzenlenmesi suretiyle açılabilir. Gerektiğinde örgün eğitim kurumları bünyesinde ve **ilgili kurum/okulöncesi sınıf açma mevzuatına** uygun standart ortamların oluşturulabileceği, yaygın eğitim kurslarının yoğun olarak açıldığı binalarda da oyun odası oluşturulabilir ve kurs eğitimi için kullanılabilir.

Okul öncesi eğitimi bazı temel ilkelere dayanmaktadır. Bu ilkeler:

1. Okul öncesi eğitimi çocuğun gereksinimlerine ve bireysel farklılıklarına uygun olmalıdır.
2. Okul öncesi eğitimi çocuğun motor, sosyal ve duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, öz-bakım becerilerini kazandırmalı ve onu ilkokula hazırlamalıdır.
3. Okul öncesi eğitimi kurumlarında çocukların gereksinimlerini karşılamak amacıyla demokratik eğitim anlayışına uygun öğrenme ortamları hazırlanmalıdır.
4. Etkinlikler düzenlenirken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra çevrenin ve okulun olanakları da göz önünde bulundurulmalıdır.
5. Eğitim sürecinde çocuğun bildiklerinden başlanmalı ve deneyerek öğrenmesine olanak tanınmalıdır.
6. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilmelidir.
7. Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi duygu ve davranışları geliştirilmelidir.
8. Eğitim, çocuğun kendine saygı ve güven duymasını sağlamalı; ona öz denetim kazandırmalıdır.
9. Oyun bu yaş grubundaki çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir. Bütün etkinlikler oyun temelli düzenlenmelidir.
10. Çocuklarla iletişimde, onların kişiliğini zedeleyici şekilde davranılmamalı, baskı ve kısıtlamalara yer verilmemelidir.
11. Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve yetişkinin güven verici yakınlığı sağlanmalıdır.
12. Çocukların kendilerinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenmelidir.
13. Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir.
14. Programın uygulanmasında;

Değerler
Kurallara uyma
Sabır
Sorumluluk
Saygı
Hoşgörü
Nezaket
Yardımlaşma
Duyarlılık

gibi değerlerin kazanılmasına olanak sağlayan yöntem ve tekniklere yer verilmelidir.

15. Programlar hazırlanırken aile ve içinde bulunulan çevrenin özellikleri dikkate alınmalıdır.
16. Eğitim sürecine çocuğun ve ailenin etkin katılımı sağlanmalıdır.
17. Okul öncesi eğitimin süreçleriyle rehberlik hizmetleri bütünleştirilmelidir.
18. Çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitimi programı düzenli olarak değerlendirilmelidir.
19. Değerlendirme sonuçları çocukların, öğretmenin ve programın geliştirilmesi amacıyla etkin olarak kullanılmalıdır.

B. Günlük Eğitim Akışı

Kurs programının günlük eğitim akışı; Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programı esaslarına dayalı olarak planlanacaktır.

Günlük eğitim akışı, öğretmenin o gün yapacağı çalışmalara düzenli bir şekilde yer verdiği çerçeveye bir plandır. Güne başlama zamanı, oyun zamanı, etkinlik zamanı ve günü değerlendirme zamanı ile beslenme ve dinlenme zamanı gibi rutin etkinlikleri içerir (Okul Öncesi Eğitim Programı Ek 8, Ek 9).

Öğretmenin, fırsat buldukça grubundaki çocukların gelişim özelliklerine, ilgi ve ihtiyaçlarına dikkat ederek, programda yer alan değişik kazanım, gösterge ve kavramları kullanarak çeşitli etkinlikler hazırlaması programın uygulanmasını kolaylaştıracaktır. Böylece seçeneklerini arttırmış olacak ve günlük eğitim sürecini daha kolay planlayabilecektir. Öğretmenin etkinliklerine örnek oluşturması amacıyla bir "Etkinlik Kitabı" hazırlanarak programla birlikte sunulmuştur.

Öğretmen etkinliklerini hazırlarken, etkinlik planı formatında (Okul Öncesi Eğitim Programı Ek 4) yer alan başlıklarda belirtilen açıklamalar doğrultusunda etkinliklerini yazar. Etkinliklerini yazarken formatta yer alan kutuları kullanabileceği gibi etkinliğini düz metin şeklinde de hazırlayabilir.

Öğretmen bir sonraki gün için günlük eğitimini planlarken, bir önceki günü değerlendirme zamanında çocukların belirttikleri önerileri de dikkate alarak etkinliklerinin arasından o gün gerçekleştirmeyi düşündüğü kazanım ve göstergelerle ilgili olan etkinlikleri seçip “Günlük Eğitim Akışı” na detaylandırmadan, başlıklar hâlinde yazar (Okul Öncesi Eğitim Programı Ek10). Etkinliklerin “Etkinlik Formatı” na uygun olarak hazırlanmış çıktılarını da günlük eğitim akışı ile birlikte dosyalar. Etkinliklerin, o ayın aylık planında yer alan kazanımlar, göstergeler ve kavramlar temel alınarak oluşturulmuş etkinlikler arasından seçilmesi gerekmektedir.

Öğretmen daha önce yazarak kaydettiği etkinliklere kazanım ve kavram ekleyip çıkararak etkinliklerini o ay kullanılabilir hâle getirebilecektir. Böylece günlük eğitimini planlamada bir zorluk yaşamayacaktır. Bu çalışma sistemi, programın esneklik ilkesi ile de tutarlıdır. Bir günlük eğitim akışının bölümleri aşağıda açıklanmıştır:

Güne Başlama Zamanı;

Okul öncesi eğitimi kurumlarında günün başlangıcında yer verilmesi gereken bir zaman aralığıdır. Çocukların birbirlerine ve gün içinde yapılacak diğer etkinliklere uyum sağlamalarına yardımcı olur. Bu süreçte çocukların birbirleriyle ve öğretmenleriyle yüz yüze etkileşimi sağlar. Özellikle grup içinde utangaç olan veya kendini ifade etmekte zorlanan, kendini iyi hissetmeyen çocukların faydalanabileceği bir süreçtir. O güne ait rutin olaylar ve/veya herhangi bir kişisel durumu içeren sohbet konuları, dikkat toplayıcı oyunlar içeriğe uygun olacaktır.

Oyun Zamanı;

Güne başlama zamanı sona erdiğinde öğretmen çocuklara öğrenme merkezlerini tanıtır; “Bugün nerede oynamak istiyorsun?” şeklinde sorular sorarak çocukların tercihlerini belirtmelerini ister. Böylece çocuklar günlerini planlamayı öğrenmeye başlarlar. Çocuklar tercih ettikleri merkezlere yönelir ve serbest oynarlar. Bir merkezde nitelikli bir şekilde oynanabilmesi için öğretmenin merkezlerdeki çocuk sayısını gösteren, çocukların kendi kendilerine merkezleri seçmelerine yardımcı olan yöntemler geliştirip kullanması ve merkezlerde uyulması gereken kuralları sık sık hatırlatması gereklidir. Öğretmenin böyle

yöntemler geliştirmesi sınıf yönetimine de katkıda bulunacak ve programın nitelikli bir şekilde uygulanmasını sağlayacaktır.

Gün her zaman öğrenme merkezlerinde oyunla devam etmeyebilir. Güne başlama zamanının ardından bahçede, açık havada oyun oynanabilir, o gün yapılacak eğitimle ilgili olarak alan gezisine çıkılabilir veya sabah yürüyüşü yapılabilir.

Etkinlik Zamanı;

Günlük eğitim sürecinin bu bölümünde öğretmenin çocukların da önerilerini dikkate alarak önceden planladığı ve isimlerini “Günlük Eğitim Akışı” na kaydettiği etkinlik/etkinlikler yer alır.

Etkinlik zamanı;

1. Bütünleştirilmiş etkinlikler şeklinde,
2. Bütünleştirilmiş ve tek bir etkinliğin birlikte uygulanması şeklinde,
3. Tek tek etkinliklerin art arda uygulanması şeklinde düzenlenebilir. **Günü**

Değerlendirme Zamanı;

Çocukların günlerini planlamaları, planladıklarını uygulamaları ve gün sonunda da yaptıklarını değerlendirmeyi öğrenmeleri önemli bir kazanımdır. Bu nedenle, günün sonunda yine bütün grup bir araya toplanır ve günün değerlendirilmesi amaçlı sohbet edilir. Mümkün olduğu kadar açık uçlu sorular aracılığıyla, hangi öğrenme merkezlerinde ne tür oyunlar oynadıkları, hangi etkinlikleri yaptıkları, ortam ve materyaller gibi konularda çocuklarla beraber değerlendirilir. Bu süreçte o gün uygulanan bütün etkinliklerin değerlendirmelerinden de yararlanır. Ayrıca o güne ait paylaşmak istedikleri mutlu veya üzücü bir olayın olup olmadığı veya o gün gözlenen olumlu davranışlar hakkında konuşulabilir. Gerekğinde gün içinde de bu değerlendirme sürecine yer verilebilir.

Öğretmen, her gün, günü değerlendirme zamanında bir sonraki günün eğitim sürecinde neler yapmak istediklerini çocuklara sorarak onların planlama sürecine de etkin katılımına özen göstermelidir.

Ardından ertesi gün yapılabilecek etkinlikler hakkında konuşulur, evde yapılacak bir çalışma, okula getirilecek bir materyal veya gidilecek bir gezi vb. konular hatırlatılır.

Eve gidiş ile ilgili hazırlıklar tamamlanır ve çocuklarla vedalaşılır.

Öğretmen, gün sonunda, o günü değerlendirme zamanında yaptığı çalışmalarını ve etkinliklerin değerlendirilmesinden elde ettiği sonuçları dikkate alarak çocukların, programın ve kendisinin değerlendirmesini günlük eğitim akışının genel değerlendirme bölümüne yazar.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

(Değ: 01.10.2020 / 13884945 sayılı Makam Onayı) Kurs programının süresi; günde en fazla 4 ders saati uygulanacak şekilde toplam 400 ders saatidir. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

KONULAR	SÜRE
Matematik Etkinliği	20
Drama Etkinliği	30
Okuma-Yazmaya Hazırlık Etkinliği	80
Sanat Etkinliği	40
Türkçe Etkinliği	30
Oyun Etkinliği	80
Müzik Etkinliği	40
Fen Etkinliği	30
Hareket Etkinliği	30
Alan Gezisi	10
Özbakım Becerileri	10
TOPLAM	400

Bu kurs programının süresi ortalama kurs programı süresine göre planlanmıştır. Ancak; ebeveyn öngörülen süreden fazla saat bir kurs programına devam ediyorsa, devam edilen kursun/ kursların toplam saati kadar çocuk programda kalabilir. Bu durumda program devamlılık arz edecek şekilde yeniden açılacaktır.

37-72 Aylık Çocuklarda Gelişime Dayalı Program Etkinlikleri

1. Matematik Etkinliği

- 1.1. Dikkat ve Hafıza Çalışmaları
- 1.2. Rakamları Tanıma Çalışmaları
- 1.3. Rakamları Yazma Çalışmaları

- 1.4. Sayma ile İlgili Kuralları Öğrenme Çalışmaları
- 1.5. Sayma Çalışmaları
- 1.6. Arttırma Eksiltme Çalışmaları
- 1.7. Sıralama Yapma Çalışmaları
- 1.8. Ezbere Gelişigüzel Sayma Çalışmaları
- 1.9. Ezbere Ritmik Sayma Çalışmaları
- 1.10. Nesnelere Sayı Sözcüklerini Eşleyerek Sayma Çalışmaları
- 1.11. Problem Çözme Çalışmaları
- 1.12. Şekillerle Matematik Çalışmaları

2. Drama Etkinliği

- 2.1. Çalışmalarda Kullanılacak Araç-Gereçleri Seçme Çalışmaları
- 2.2. Katılımcıları Seçme Çalışmaları
- 2.3. Isınma ve Rahatlama Çalışmaları
- 2.4. Kaynaştırma Çalışmaları
- 2.5. Konsantrasyon Çalışmaları
- 2.6. Oynama (Esas Çalışma)
- 2.7. Rahatlama ve Değerlendirme Çalışmaları
- 2.8. Değerlendirme Çalışmaları

3. Okuma-Yazmaya Hazırlık Etkinliği

- 3.1. Görsel Algı Çalışmaları
- 3.2. İşitsel Algı/Fonolojik Farkındalık Çalışmaları
- 3.3. Dikkat ve Hafıza Çalışmaları
- 3.4. Temel Kavram Çalışmaları
- 3.5. Problem Çözme ve Tahmin Çalışmaları
- 3.6. Kalem Kullanma ve El Becerisi çalışmaları
- 3.7. Öz bakım ve Bağımsız Davranış Geliştirme Çalışmaları
- 3.8. Güven ve Bağımsız Davranış Geliştirme Çalışmaları
- 3.9. Sosyal-Duygusal Olgunluk Geliştirme Çalışmaları
- 3.10. Okuma-Yazma Farkındalığı ve Motivasyon Geliştirme Çalışmaları
- 3.11. Duyu Eğitimi Çalışmaları
- 3.12. Nefes ve Ritim Çalışmaları

4. Sanat Etkinliği

- 4.1. Yoğurma Maddeleri ile Çalışmaları
- 4.2. Boya Çalışmaları
- 4.3. Kâğıt Çalışmaları
- 4.4. Kolaj Çalışmaları (Artık Materyal)

5. Türkçe Etkinliği

- 5.1. Görsel Algı Çalışmaları
- 5.2. İşitsel Algı/Fonolojik Farkındalık Çalışmaları
- 5.3. Dikkat ve Hafıza Çalışmaları
- 5.4. Temel Kavram Çalışmaları
- 5.5. Problem Çözme ve Tahmin Çalışmaları
- 5.6. Tekerleme Çalışmaları
- 5.7. Bilmece Çalışmaları
- 5.8. Parmak Oyunu Çalışmaları
- 5.9. Hikaye Anlatma Çalışmaları,
- 5.10.Pandomim Çalışmaları

6. Oyun Etkinliği

- 6.1. oyun Oynanacak Yeri Hazırlama Çalışmaları
- 6.2. Oyun Araç Gereçlerini Hazırlama Çalışmaları
- 6.3. Oyun Grubunu Hazırlama Çalışmaları
- 6.4. Isınma Oyunları Oynama Çalışmaları
- 6.5. Bilinen Oyunları Tekrar Etme Çalışmaları
- 6.6. Yeni Oyun Öğretimi Çalışmaları
- 6.7. Dinlendirici Oyunlar Çalışmaları

7. Müzik Etkinliği

- 7.1. Basit Şarkı Oluşturma Çalışmaları
- 7.2. Ritim Çalışmaları, Nefes Açma Çalışmaları
- 7.3. Müzikli Dramatizasyon Çalışmaları
- 7.4. Yaratıcı Dans Çalışmaları,
- 7.5. Müzikli Öyküler, Ses Ayırt Etme, Müzik Dinleme Çalışmaları

8. Fen Etkinliği

- 8.1. Hayvan Besleme
- 8.2. Bitki Yetiştirme
- 8.3. İnceleme Gezi Gözlem
- 8.4. Deney Yapma ve Gözlem
- 8.5. Sınıfa Konuk Çağırma
- 8.6. Fen ve Doğa Köşesi Bulunan Materyalleri Kullanarak Yapılan Diğer Çalışmalar

9. Hareket Etkinliği

- 9.1. Oyun Oynanacak Yeri Hazırlama
- 9.2. Oyun Araç Gereçlerini Hazırlama:

- 9.3. Oyun Grubunu Hazırlama
- 9.4. Isınma Oyunları Oynama
- 9.5. Bilinen Oyunları Tekrar Etme
- 9.6. Yeni Oyun Öğretimi
- 9.7. Dinlendirici Oyunlar

10. Alan Gezisi

- 10.1. Yöredeki Tarihî Bir Yer Gezisi
- 10.2. Müze Gezisi
- 10.3. Bir Ressamın Sanat Atölyesi Gezisi
- 10.4. Matbaa Gezisi
- 10.5. Tarla, Bahçe, Park ve Herhangi Bir Materyalin, Araç Veya Gerecin Üretim Atölyesi Gezisi

11. Özbakım Becerileri

- 11.1. Temizlik Alışkanlığı
- 11.2. Giyinme Becerisi
- 11.3. Tuvalet Eğitimi Becerisi
- 11.4. Dinlenme Alışkanlığı Becerisi
- 11.5. Toplumsal Kurallara Uyma Becerisi

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Eğitimin bütün aşamalarında, gerçekleştirilen eğitim ve öğretim etkinliklerinin ne derece etkili olduğunun belirlenmesi son derece önemlidir. Eğitim, çocukların bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişim alanları ile öz bakım becerilerinin eş güdümlü ve çok boyutlu olarak desteklenmesini ve çocukların bireysel özelliklerini dikkate alarak nesnel olarak değerlendirilmelidir.

Eğitim etkinliklerinin, okulöncesi eğitim programında yer alan kazanımlara dayalı olarak hazırlanması, süreçte ve sonuçta çocuklarda oluşması beklenen öğrenme çıktılarına ne derece ulaşıldığının izlenmesi önemlidir. Bu nedenle okul öncesi eğitiminde değerlendirme, eğitim sürecinin temel öğelerinden biridir.

Bu programda değerlendirme, çocuğun gelişiminin bütün gelişim alanlarında hem ayrıntılarıyla hem de bütünsel olarak gözlenmesi, gözlem sonuçlarının raporlaştırılması, hazırlanan ve uygulanan planların bütün boyutları ile değerlendirilmesi ve öğretmenin kendini değerlendirmesi gibi farklı yönlerden ele alınmıştır.

Çocukların Değerlendirilmesi:

Bu programda çocuğun gelişiminin izlenme süreci, bu amaçla hazırlanan ve Ek 1' (Okul Öncesi Eğitim programı) de yer alan "Gelişim Gözlem Formu" ile kayıt altına alınacaktır. Çocukların gelişimlerinin gözlem formuyla kayıt altına alınması bir yandan çocuğun neleri başarıyla yaptığı ve ne düzeyde yaptığı hakkında bilgi verirken diğer yandan nasıl ve neden yaptığı hakkında ipuçları verecektir. Öğretmenlerin, çocukların gelişimlerini değerlendirirken her çocuğu önceki ve sonraki beceri ve davranışlarına bakarak kendi içinde değerlendirmesi gerekmektedir. Bu noktada her çocuktan beklenenlerin kendi gelişimi ve bireysel özellikleriyle tutarlı olmasına, yani beklentilerin gerçekçi olmasına da özen gösterilmelidir. Öğretmenlerin günün farklı zamanlarında yaptıkları gözlemleri bir deftere not almaları bu bilgileri sonradan her çocuk için hazırladıkları gelişim gözlem formuna kaydetmelerini kolaylaştıracaktır.

Çocuğun bütün gelişim alanlarını kapsayan bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarının genel bir biçimde özetlenmesi ise, "Gelişim Gözlem Formu" na dayalı olarak kurs sonunda "Gelişim Raporu" ile gerçekleştirilecektir. Buna göre, Ek 2'de yer alan "Gelişim Raporu", öğretmenlerin çocukları gözlemlerken kullandıkları gelişim gözlem formlarında yer alan bilgileri analiz ederek değerlendirdikleri ve ailelere önerilerde buldukları bir formdur. Aileler için önemli olan ve onların dikkatinin çekilmesi gereken özel durumlar varsa (özel yetenekler, okul dışında desteklenmesi gereken alanlar, öneriler ve çözüm yolları gibi) bunlara da raporda mutlaka yer verilmelidir. Gelişim raporları, çocukların okul öncesi eğitimden ve öğrenme sürecinden nasıl etkilendiğini anlamak açısından ailelere yol gösterici olacaktır.

Bunun yanı sıra öğretmen, kurs programının başından itibaren her çocuk için bir "Gelişim Dosyası" (portfolyo) oluşturarak çocukların yaptığı bütün çalışmalar içinden çocuklarla birlikte seçtiklerini, ailelerden gelen mektup gibi belgeleri ve çocukların gelişim gözlem formları ile gelişim raporlarını bu dosyalarda biriktirmelidir. Eğitim kursunun sonunda aileler davet edilerek "Gelişim Dosyası Paylaşım Günü" düzenlenmelidir. Çocukların bu güne katılan aile bireyleriyle kendi gelişim dosyalarındaki çalışmalarını paylaşmaları için rehberlik edilmelidir.

Ayrıca; ebeveynlerinin kayıtlı oldukları kursu farklı zamanlarda tamamlaması halinde, her çocuk için Oyun Odası Etkinlikleri kursundan ayrılma süresi farklı olabilir. Bu durumda sınıf öğretmeni her çocuğun kursta kaldığı süre için Gözlem kayıt Formu' na dayalı

'Gelişim Raporu' değerlendirmesini yaparak, çocuk kurs programından ayrılır iken ilgili önerilerini aileler ile paylaşacaktır.

Günlük Eğitim Sürecinin ve Etkinliklerin Değerlendirilmesi:

Günlük eğitim sürecinin ve etkinliklerin değerlendirilmesi, günlük eğitim akışının günü değerlendirme zamanında yapılan, öğrenilen bilgilerin pekiştirildiği, sürecin gözden geçirildiği önemli bir aşamadır. Etkinliklerin değerlendirilmesi amacıyla çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir, birbirlerine sunum yapabilirler; çalışma sayfaları/bellek kartları kullanılabilir, resim yapılabilir, afiş/poster hazırlanabilir, etkinlikle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir veya sergiler düzenlenebilir. Etkinliğin değerlendirilmesi için etkinlik sürecinde/sonunda yapılan tartışmalar aşağıdaki türde sorularla yönlendirilebilir.

Betimleyici Sorular;

Değerlendirmeye başlarken ilk olarak etkinlikte ne yapıldığı açıklanır. Böylece etkinliğin süreç olarak gözden geçirilmesi sağlanır. Örnek Sorular: Biraz önce oynadığımız oyunda kimler vardı? Oyunda senin rolün neydi? Biraz önce yaptığımız deneyde önce ne oldu, sonra ne oldu? Bu oyunu başka nasıl oynayabiliriz? Bugün nereye gittik? Nasıl gittik? Neler gördük? Etkinliğimizde hangi malzemeleri kullandık? Bugün gittiğimiz itfaiye merkezinde en çok hangi renk kullanılmıştı?

Duyuşsal Sorular;

Çocuklara etkinlik sırasında ne hissettikleri sorulur ve böylece hem kendi duygularının hem de başkalarının duygularının farkına varmaları sağlanır. Örnek Sorular: Biraz önce rolünü canlandırmak hoşunuza gitti mi? Neler hissettiniz? Az önce dinlediğiniz öyküde kaybolan çocuk sizce neler hissetmiş olabilir? Akvaryumdaki balıkları izlemek sizi heyecanlandırdı mı? Neden? Yaptığınız hareketlerden hangisinde en çok zorlandınız? Yemekten en çok hoşlandığınız yiyecekler nelerdir? Bugün sizi üzen/meraklandırılan/mutlu eden/şaşırtan/kızdıran bir şey oldu mu? Paylaşmak ister misiniz?

Kazanımlara Yönelik Sorular:

Etkinlikte ele alınan kazanım ve göstergelere yönelik sorular sorulur. Örnek Sorular: Heykeller ne tip malzemelerden yapılabilir? Sıra olmak neden gereklidir? İlbaharda çevremizde ne tip değişiklikler olur? Her nesnenin kokusu var mıdır? Kokusu olan/olmayan nesnelere sayar mısınız? İncelediğimiz nesnelere hangisi çok ağırdı/hafifti? Sınıfımızda kapağı olan nesnelere bulup getir misiniz?

Yaşamla İlişkilendirme Soruları:

Çocuklara etkinlikte yaşadıkları ile kendi yaşantıları arasında ilişki kurabilmeleri için sorular sorulur. Amaç, çocukların öğrenmelerinin kalıcılığının sağlanmasıdır. Örnek Sorular: Başka nerelerde heykel gördünüz? Pazar-market vb. kalabalık yerlere ailenizle gidiyor musunuz? Gittiğiniz yerlerde nelere dikkat ediyorsunuz? Kimler oyun oynar? Köyünüzde/Bahçenizde/Okula gidip gelirken hangi hayvanları görürsünüz? Evinizin çöplerini kim topluyor? Toplanan çöpler sokağınızda nereye konuluyor? Her şeyi koklamalı mıyız? Neden? Çevrenizde gördüğünüz bisikletler kaç tekerlekli? Başka nelerin tekerlekleri olur?

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Okul Öncesi Eğitim programına dayalı eğitim ortamları ve öğrenme merkezlerinin düzenlenmesi esas alınacaktır.

Blok Merkezi:

Çocukların yaşadıkları ortamlarda yer alan farklı boyut, şekil ve renkteki figürleri ve bunlar arasındaki ilişkileri fark etmesine ve farklı figürler kullanarak yapı-inşa oyunları aracılığıyla yaratıcılıklarını kullanmasına olanak tanıyan bir merkezdir. Bu merkez için geniş bir alana ihtiyaç vardır ve çocuklar hareketli olup çok ses çıkarabilecekleri için sessiz olunması gereken merkezlerden uzak olmalıdır.

Materyaller: Farklı materyallerle (ahşap, köpük, plastik, kâğıt, karton) yapılmış bloklar, içi boş bloklar, minyatür hayvan figürleri (çiftlik hayvanları, yabani hayvanlar, evcil hayvanlar) insan figürleri (itfaiyeci, polis, asker vb.), kamyonet ve arabalar, farklı eğimlerdeki rampalar, yol-sokak-bina trafik işaret ve levhaları, legolar, ev figürleri, farklı renklerde kâğıt ve kartonlar, tekerlekler, kâğıt havlu tuvalet kâğıdı ruloları, farklı boyutlarda kutu-kartonlar, çeşitli figür ve blokların içine konabileceği kutu ve sepetler vb. bulundurulabilir.

Kitap Merkezi:

Çocukların okuma-yazma etkinliklerine ve kitaplara karşı olumlu tutumlar geliştirmesini sağlamayı, dil ve iletişim becerilerini desteklemeyi amaçlayan bu öğrenme merkezinin rahat, aydınlık ve görece sessiz bir mekânda olmasına özen gösterilmelidir. Bu merkez çocukların basılı materyalleri inceleyebileceği, bazen masada bazen bir mindere uzanarak kitap/dergi vb. bakabileceği bir alandır.

Materyaller: Çocukların ulaşabileceği yükseklikte kitaplık-raflar, resimli kitaplar, sandalye-koltuk, minderler, masa, broşürler, dergiler, ansiklopediler, atlaslar, kataloglar, farklı boyutlarda resimli kartlar, yazılı materyaller, gazete, farklı temalara uygun olarak hazırlanmış afişler, ABC kitapları, kumaş kitaplar, çocukların hazırladığı kitaplar, haritalar, büyüteçler, restoran menüleri, telefon rehberi, hikâye ve masal kahramanlarının maketleri, üç boyutlu resimli kitaplar, hikâyelerin anlatıldığı CD'ler, bilgisayar, yansı cihazı, masa lambası, bilmece kitapları veya kartları, boyama kitapları, tekerleme, şiir kitapları, biyografiler ve kavram kitapları, bellek kartları, kavram oyuncakları vb. bulundurulabilir.

Müzik Merkezi:

Çocukların müzik ile ilgili bilgi ve becerilerini destekleyerek deneyim kazanmalarını sağlayan etkinliklerin yapıldığı bir öğrenme merkezidir. Okul öncesi eğitim kurumunda müzik merkezinin olması, çocukların hem erken dönemde müzik eğitimiyle ilgili bireysel bilgi ve becerilerinin oluşmasını ve gelişmesini sağlayacak hem de genel müzik kültürünün oluşmasına katkıda bulunacaktır. Bu merkezde özellikle gerekli çalgı ve araç-gereçlerin bulundurulması ve bunların hem çocuklar hem de öğretmenler tarafından etkin bir şekilde kullanılması, ritim duygusunun gelişebilmesi ve işitsel algının uyarılması açısından önemlidir.

Çocuk bu merkezdeki çalgı ve araç-gereçler yardımıyla bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal becerilerini artırmaya yönelik çalışmalar da yapabilecektir. Ayrıca öğretmen çocuklarla birlikte artık materyallerden farklı sesler çıkaran müzik araç ve gereçleri yapmaya da özen göstermelidir.

Çalgı ve araç-gereçler: Vurmalı çalgılar (Orff çalgıları) bulundurulmalıdır. Örneğin, ezgili vurmalı çalgılardan glockenspiel, metalofon, ksilofon, ezgisiz vurmalı çalgılardan ise ritim (tartım) çubuğu, kastanyet, marakas, agogo, çelik üçgen, ziller, davul, tef bulundurulması önerilmektedir. Öğretmenin kullanması için piyano, org, gitar, keman, blok flüt, melodika, vb. bulundurulmalıdır. Çocuklarla kullanmak üzere ise CD çalar, klasik müzik CD'leri, çocuk şarkıları CD'leri ve müzik kitapları bulundurulmalıdır.

Sanat Merkezi:

Çocukların geçmiş deneyimleri ve öğrendiklerini temel alarak yeni fikirler ve özgün ürünler ortaya koymalarına olanak tanımayı amaçlayan, farklı malzemelerle etkileşime geçerek keşifler yapabileceği ve farklı deneyimler yaşayabileceği bir merkezdir. Bu çalışmalar süresince çocukların estetik algıları ve manipülatif becerileri gelişir.

Dönem başında ve daha küçük yaş gruplarında daha basit materyaller ile başlanması ve çocukların beceri düzeyleri arttıkça materyallerin de daha karmaşıklaşması gerekir. Çocukların ürettiği ürünlerin çocukların göz hizasında ve çocuklar tarafından sergilenmesine özen gösterilmelidir.

Materyaller:

Pastel boya, kuru boya, gazlı kalem, sulu boya, akrilik boya, tutkallı boya, beyaz kâğıt, renkli fon kartonları, rulo kraft kâğıtları, naylon poşetler, köpük (strafor) panolar, kumaş, cam, metal yüzeyler, düz taşlar, şişe kavanoz ve çeşitli büyüklükte karton kutular, kâğıt bardaklar, desenli duvar kâğıtları, kap kâğıtları, gazete dergi, ahşap boyama materyalleri, her türlü kolaj (kesme yapıştırma) malzemeleri, değişik renk ve desende kâğıtlar, alüminyum folyo, yağurma materyali olarak oyun hamurları, kil, yapıştırıcı olarak beyaz (plastik) tutkal, makaslar, kâğıt peçete ve ruloları, pipetler, kürdan, kumaş parçaları, renklendirilmiş pamuklar, şampuan şişeleri, ipler, düğmeler, alçı kalıpları, maskeler, makarnalar, boncuklar, resamlara ait tablolar ve reproduksiyonlar, kartpostallar, posterler, gezi fotoğrafları, müze broşürleri, çıkartmalar, resimli takvimler, çocukların yaptığı resimler, sergi panosu, sanat haberlerinin yer aldığı gazete ve dergiler, çocukların çektiği fotoğraflar, proje çalışmaları, koleksiyonlar, ülkeleri tanıtan resimler, çocuklar için önlük veya eski tişörtler, palet, tuval, baskı çalışmaları için; yaprak patates, çarşaf, süngerden kalıplar, fırçalar, şövaleler vb. bulundurulabilir.

Fen Merkezi:

Çocuklar dünyaya karşı içten gelen bir merak duyar ve çevrelerinde olup biteni öğrenmek isterler. Bu öğrenme merkezi çocukların merak duygusu ve öğrenme arzusunu uyarmayı ve çocukların yaşadıkları dünya hakkında yeni şeyler öğrenmelerini desteklemeyi amaçlar.

Çocukların bilimsel süreç becerilerini geliştirebilecekleri bu merkez, aydınlık olmalı, rahat çalışılabilecek şekilde düzenlenmeli ve görece sessiz merkezlere yakın olmalıdır.

Materyaller:

Standart ve standart olmayan duyu malzemeleri bulundurulabilir (Örneğin, kum, su, pirinç, nohut, mısır farklı boyuttaki kaplara konabilir veya büyükçe bir kap farklı zamanlarda farklı malzemelerle doldurulabilir). Materyallerin gerçek nesnelere oluşmasına özen gösterilmelidir. Akvaryum, saat, takvim, cetvel, mezura, metre, hesap makinesi, kum saati, küre, harita, ülkeleri tanıtan resimler, büyüteç, mikroskop, stetoskop, bilgisayar, ayna, termometre, kronometre, pusula, dürbün, ip, lastik, rafya, kurdele, rüzgâr gülü, mıknaş,

terazi, kuru yapraklar, taşlar, böcek koleksiyonları, ölçü kapları ve ölçü kaşıkları, bilim kitapları, slayt ve slayt makinesi, kamera, fotoğraf makinesi, fen ve doğa konusu ile ilgili fotoğraflar, afişler, filmler, belgeseller, insan vücudu modeli, iskelet modeli, diş modeli, evcil hayvanlar, evcil hayvan kafesleri, kuş yuvaları, hayvan tüyleri, bitkiler ve çimlendirme kapları, kum, kil, toprak, su, deniz kabukları, el feneri, saç kurutma makinesi, piller, teller, ampuller, radyo gibi elektrikli aletler, süzgeç, huni, plastik kaplar, kapaklar, kek kalıpları ve kovalar gibi çeşitli mutfak eşyaları, fasulye, nohut, mercimek gibi değişik baklagiller ve tohumlar, un, tuz, şeker, kabartma tozu, tutkal, mum, tebeşir, pamuk, tarak, farklı dokularda kumaşlar, makas, besin piramidi panosu, balonlar, naylon torbalar, çeşitli demir ve tahta çubuklar, röntgen filmleri gibi malzemeler bulundurulabilir. Sayı kartları, (kartondan, mukavvadan, tahtadan sayılar), eşleştirme kartları, boncuklu abaküs, üç boyutlu nesnelere (renkli kapaklar, kâğıt bardak), renkli kâğıtlar, çeşitli uzunluklarda materyaller (kalemler, pipetler, boyalar), toplar, balonlar, legolar, bloklar, yazı tahtası ve yapbozlar da bu merkezde bulundurulabilecek malzemelerdendir.

Dramatik Oyun Merkezi:

Oyun çocuğun bütün gelişim alanlarını destekler. Çocuklar dramatik/sembolik oyun sırasında nesnelere ve kişilerle etkileşimde bulunur ve nesnelere düşünce, durum ve diğer nesnelere temsil etmek için kullanırlar. Sembolik düşünmenin gelişimini destekleyen bu öğrenme merkezinde çocuğun farklı roller almasına, yeni keşiflerde bulunmasına, günlük yaşamdan olayları ve kişileri doğaçlama olarak canlandırmasına imkân sağlayan materyaller yer almaktadır.

Bu merkez için çocukların serbestçe oyun oynamasını, birbirleriyle etkileşmesini ve farklı oyun senaryoları oluşturmasını destekleyecek genişlikte bir alan düzenlenmeli ve bu alanın sessiz olunması gereken merkezlerden uzak olmasına özen gösterilmelidir.

Materyaller: Kukla perdesi, çeşitli kuklalar (el kuklası, ipli kukla, parmak kuklası, çomak kukla vb.), maskeler, kostümler, şapkalar, şallar, atkılar, kurdeleler, tüller, eşarplar, çantalar, aksesuarlar, yapılandırılmış oyuncaklar (Örneğin, evcilik oyuncakları, tamir malzemeleri vb.), minderler, çantalar, peruklar, eldivenler, kemerler, gözlükler, yağmurluklar, oyun evi, bloklar, çadır, sepetler, çeşitli tiyatro oyunlarının afişleri, posterler, maketler, minyatür oyuncaklar, çeşitli meslek gruplarına özgü materyaller, örneğin: stetoskop, itfaiyeci miğferi, aşçı şapkası, tarak, ayna, bardaklar, oyuncak yemek takımı (tabak, çanak, kaşık, çatal), piknik sepeti, vazo ve çiçekler, boş kutular, süpürge, fırça, faraş, telefon, cep telefonu ve telefon rehberi, gazete, dergiler, magazinler, defterler, kalemler,

renkli kâğıtlar, kendinden yapışkan not kâğıtları, eski daktilo, klavye, önlükler, kablosu kesilmiş eski saç kurutma makinesi vb. bulundurulabilir.

BELGELENDİRME

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği kapsamında kursu tamamlayanlara, katılım belgesi düzenlenir.

